

חכמת שלמה

תורות וסיפורים של ר' שלמה קרליבך

"אם אין לו תספור פגפגתו"

הוא צחוק. דווקא צחוק ולא שמחה. אם אני נכנס לחנות בגדים ואומר להם שאני רוצה לקנות חליפה באלף דולר, והם אומרים לי שבדיוק היום יש מבצע מיוחד של חמישים אחוז הנחה, אז אני שמח. אבל אם הם אומרים לי שבמקום אלף דולר, זה עולה לי רק חמש דולר – אני לא יכול להאמין, אז אני צחוק. כשהכל ללא כל פרופורציה אני צחוק.

כשאתה אוהב מישהו בפרופורציה אתה קונה לו מעיל, ולאשתך אתה אפילו קונה בית, אבל אם זה ללא כל גבולות – כאשר אני נותן לך חצי תפוח, אתה צוחק. ביום הכיפורים אני מבקש מהקב"ה שייתן לי דברים בפרופורציה – שנה טובה, פרנסה טובה, אבל בפורים הדברים הם ללא גבולות. אני יכול להאמין שהקב"ה רוצה לתת לי הכל!

רבנו הקדוש ר' לוי יצחק מברדיטשב היה מנשק את כל משלוחי המנות שהוא קיבל. כי אם האהבה שלך למישהו היא מוגבלת, אולי מקסימום תלחצו ידיים, אבל אם אתה אוהב מישהו ללא כל פרופורציה אתה סוגר את העיניים. וכשאנשים מנשקים מישהו הם סוגרים את העיניים. הסתכלתי על הילדים שלי, אפילו כשהם היו קטנים, כל פעם שהם נשקו משהו הם סגרו את העיניים. כשאתה צריך למדוד או להעריך משהו, אתה משאיר את העיניים פתוחות. אבל כשזה לא מוגבל אתה סוגר את העיניים. כשילדים נולדים הם נולדים עם עיניים סגורות, כי אנחנו אוהבים אותם ללא כל פרופורציה.

המהר"ל אומר דבר עמוק מאוד מה פירוש אהבת תורה? אהבה זה דבר העובר מאחד לשני, כמו נהר הזורם ממקום למקום, ולכן מי שלומד תורה על מנת שלא ללמד

בפורים לכל המצות אין שום גבול, ובזה מתקנים את כל המצות שעשינו עם גבולות במשך השנה, ולכן יש מצוה של שתיית יין עד דלא ידע בלי שום גבול, וכן ליתן צדקה בלי גבול, 'כל הפושט יד נותנין לו', וכן משלוח מנות להרבות שלום ורעות בין אנשים.

וכן בזמן הזה מקבלים מחדש כל יום את התורה, שלומדים את התורה הקדושה מתוך אהבה רבה, בלי שום גבול ובלי להסתכל על השעון עוד כמה זמן יש לי ללמוד, כי בכך שמסתכלים כל רגע על השעון מגבילים את התורה.

ותשמעו ידידי תורה עמוקה של הסוכטושב הקדוש, בפרשתנו – פרשת משפטים, אדם שגנב משלם כפל מהגניבה, אבל גולן פטור מכפל. ולכאורה הגולן צריך עונש יותר גדול כיון שבא בפרהסיא עם כלי זין.

ומבאר הסוכטושב ענין עמוק עמוק ותפתחו את שערי לבכם, מה המדרגה הכי גבוהה בעבודת השם, לעבוד את השי"ת בהצנע לכת, שלא ידע מהמעשה שום בן אדם.

נמצא כי הגנב לוקח את המדרגה הגבוהה של ענווה ומשתמש בה לעשות מעשה שפל של גניבה, לכן צריך לשלם כפל, ולא רק את שווי הגניבה.

נמצא שאנחנו קוראים את פרשת משפטים סמוך לחודש אדר כל שנה, למדין אנו מזה גודל ענין של אהבת ישראל לעשות טובה אחד לשני בלי ידיעתו כלל, בסתר זה אהבת ישראל בלי שום גבול, ובזה נזכה לבניין בית המקדש, כי אם אנו אוהבים כל איש ישראל, זאת אמירה להשי"ת: רבוננו של עולם אנחנו צריכים בית דחוף מאד, שכולנו נוכל להיות ביחד. ויקויים בנו "ודובר שלום לכל זרעו" במהרה בימנו. האר"י ז"ל הקדוש מסביר שהתיקון של אדר

לאחרים, או שמלמד תורה מתוך כעס או שנאה ח"ו, הוא לוקח את התורה הנמשלה למים, שהם אין סוף, ועושה אותה מוגבלת כמו נהר הנפסקת, כי התורה פוסקת מלזרום אצלו, וזה בגלל שלא למד תורה מסיני ממקור חיים, תורה של אחדות כל ישראל. אבל הלומד תורת חסד, היינו שברור לו כי השי"ת מלמד תורה לעמו ישראל באהבה עד היום הזה ממש. כמו שאומר הב"ח הקדוש, אז יכול למסור מאחד לשני במידה טובה כי התורה עדיין נובעת מסיני עד עכשיו, ולכן קבלת התורה הייתה במעמד של אחדות ואהבה בין כל ישראל, והוצרכה שיענו כולם ב"קול אחד" נעשה ונשמע, וכן אמר הבעש"ט הקדוש שאם אחד אינו מבין דבר מהתורה הקדושה ידע שצריך לתקן את אהבת

אתם יודעים יש לנו, עם ישראל, חבר טוב אחד בשמים, מלבד אלהינו הנביא: ר' לוי יצחק מברדיצ'ב, סגורם של ישראל "הצדיק-שמעולם לא ראה שום דבר רע בשום יהודי בעולם, הוא ממש האמין שכל יהודי הוא" קודש קודשים", וכל עם ישראל יודע: אם ח"ו יהודי נמצא בצרה או במצוקה, הוא צריך לומר: "אלהא דר' לוי יצחק בן שרה סאשא ענני!" מפני שר' לוי יצחק לפני שהסתלק מן-העולם הבטיח שכל מי שיקרא אל ה' ויזכיר את שמו, הוא יעמוד בעצמו לפני כסא הכבוד, ויתפלל שהקב"ה ישפיע על אותו אדם שפע רחמים.

סיפור נשמה שסיפר ר' שלמה קרליבך

זוה הסיפור: רבנו הקדוש מרוזין היה מספר אותו בכל שנה, בליל ראש השנה. אנחנו אומרים בתפילות של ראש השנה ויום הכיפורים: "לקונה עבדיו בדין, לרחם עמו ביום דין". הפירוש הוא: ה' רוצה לקנות לו עבדים מחדש בכל שנה. ואנחנו עם ישראל עבדיו. ולכן – למרות כל הטעויות שלנו הוא מרחם עלינו ביום הדין. ויש אלף פירושים... ובכן ההיילגר רוזינר סיפר, שפעם אחת בראש השנה שקלו בשמים את המצוות והעבירות של עם ישראל. על צד אחד של המאזניים הניח המלאך מיכאל את המצוות של עם ישראל והייתה שם רק מזוודה קטנה... ועל הצד השני הניח השטן את העבירות או ווי – משאיות. משאיות של עבירות... נעבעך, געוואלד, לא נראה שיש איזה תקווה. נראה שחס ושלום השנה, עלול להיות לא טוב לעם ישראל. ופתאום... איזו המולה, משהו קרה, ואף אחד לא ידע איך זה קרה. פתאום נעלמו כל העבירות מכף המאזניים, ורק המצוות נשארו!

וכמוכן עכשיו הן מכריעות את הכף... ואז נשמע קול גדול בשמיים: "מי גנב את העבירות של עם ישראל?" ויצא בת קול: ר' לוי יצחק בן שרה סאשא גנב את כל העבירות של עם ישראל" לא פשוט. ובכן, ה"בית דין של מעלה" התכנס כדי לדון בענייניו של ר' לוי יצחק מברדיצ'ב. העמידו אותו לפני בית הדין הגדול שבשמים ושאלו אותו: "ר' לוי יצחק בן שרה סאשא! הלא כתוב בתורה שמישהו שגונב – חייב לשלם. האם אתה יכול לשלם עבור כל העבירות שגנבת?" ר' לוי יצחק ענה: "רבתי, בית דין הגדול שבשמים, אגיד לכם: האמת היא שאין לי איך לשלם. אני רק בן אדם. איך אני יכול לשלם על כל כך הרבה עבירות?". ואז אמרו לו: "ר' לוי יצחק בן שרה סאשא! הלא כתוב בתורה: "אם אין לו ונמכר בגנותו". אדם שגנב ואין לו מה לשלם, מוכרים אותו לעבד; ומהכסף משלמים את הגנבה. אם כן אתה – צריך להימכר לעבד". ושוב יצא קול בשמים: "מי רוצה לקנות את ר' לוי יצחק בן שרה סאשא לעבד? ואז... געוואלד!"

שמעו קול יחיד ומיוחד: "הקב"ה בכבודו ובעצמו רוצה לקנות את ר' לוי יצחק בן שרה סאשא לעבד עולם! וכך אמר הרבי מרוזין: זה הפירוש בפיוט: "לקונה עבדיו בדין" ר' לוי יצחק מברדיצ'ב גונב בכל שנה את העבירות של עם ישראל, ולכן – בדין קונה אותו הקב"ה לעבד, וכל פעם מחדש. ובזכות זה "לרחם עמו ביום דין"... אתם יודעים, רבותי? זה לא צחוק, זה אמיתי. מה – אומר ר' לוי יצחק בשמים? הוא מגלה את עומק העומקים מישראל. את כל מה שטמון ליהודי בעומק הלב, בעומק הנשמה. לפעמים זה קצת מכוסה. אבל לר' לוי יצחק היה את הכח להאיר לתוך תוככי הנשמה. והלוואי הלוואי שיהיו מנהיגים כמו ר' לוי יצחק מברדיצ'ב; ואז עם ישראל יהיה בוודאי בדרגה אחרת לגמרי.

לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com, 054-8140220 (נתנאל) נערך ע"י נתנאל גואלמן, השיחה לקוחה מהאתר של קשר – www.box.com/rashban הסיפור לקוח מ'סיפורי נשמה' של שמואל זיוון לעילוי נשמת: חיי-ר' אלעזר בן ר' גדליהו, שרה בת ציפורה פייגא, חייה יהודית בת הרב שלמה זלמן, ר' משה בן ר' זכריה, תמר בת ר' חיים שלמה, אברהם בן ר' אהרון צבי, זצ"ל.

לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com, 054-8140220 (נתנאל)

נערך ע"י נתנאל גואלמן, השיחה לקוחה מהאתר של קשר – www.box.com/rashban

הסיפור לקוח מ'סיפורי נשמה' של שמואל זיוון

לעילוי נשמת: חיי-ר' אלעזר בן ר' גדליהו, שרה בת ציפורה פייגא, חייה יהודית בת הרב שלמה זלמן, ר' משה בן ר' זכריה, תמר בת ר' חיים שלמה, אברהם בן ר' אהרון צבי, זצ"ל.